

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORJI POLSKI
105 EAST 22nd STREET NEW YORK, N. Y.

KOMUNIKAT

Październik, 1953

WALNE ZEBRANIE INSTYTUTU

Dnia 5go czerwca b.r. odbyło się walne zgromadzenie Instytutu pod przewodnictwem Franciszka Januszewskiego, Prezesa Rady Instytutu. Sprawozdanie z działalności Instytutu za r. 1952 złożył dyrektor Instytutu Damian S. Wandycz.

W omawianym okresie wysiłki zarządu Instytutu zostały skierowane dla zdobycia większych fundusów, potrzebnych na prowadzenie prac i działalności wydawniczej. Sprawozdawca omówił kampanię, prowadzoną w kierunku powiększenia środków finansowych przy pomocy zainteresowania szerszego ogółu polskiego w Stanach Zjednoczonych działalnością Instytutu oraz przez wciąganie do pracy Instytutu szerszego niż dotychczas grona osób. Rozesłano około dwóch tysięcy broszur informacyjnych o Instytucie w języku angielskim i polskim. Wyniki kampanji finansowej jednak nie spowodowały istotnych zmian w sytuacji finansowej Instytutu, przysporzyły jednakże pewne fundusze Instytutowi a co ważniejsze wzbudziły zainteresowanie naszą instytucją u szeregu osób, które poprzednio Instytutem się nie interesowały i stworzyły skutkiem tego nowe źródła dochodowe. Dyrektor

Wandycz wspomniał, że w dniu poprzedzającym walne zgromadzenie wpłynęło \$1,000.00 jako subwencja dla Instytutu ze strony p. Prezesa Franciszka Januszewskiego oraz \$1,000.00 od członka Rady Instytutu p. L. A. Kupferwassera z Chicago.

W sprawie działalności wydawniczej sprawozdawca komunikuje, że w roku sprawodawczym Instytut wywiązał się z zobowiązania w stosunku do funduszu Ignacego Matuszewskiego i wydał tom zawierający zbiór jego artykułów, pisanych w czasie pobytu w Ameryce pod tytułem WYBÓR PISM.

Z planów na rok następny dyrektor Damian S. Wandycz omawiał szczegółowo projektowaną książką Tytusa Komarnickiego o polskiej polityce zagranicznej między dwiema wojnami. Książka wydana będzie po angielsku i przeznaczona dla czytelników bliżej z polskimi sprawami nie obeznanymi, w pierwszym rzędzie anglo-amerykańskimi. Zadaniem tej pracy ma być nie propaganda, ale prawda o polityce polskiej w ciągu dwudziestolecia, która w nieskażonej formie, ukazującej zarówno blaski jak i cienie, winna być podana publiczności interesującej tymi sprawami. Tytus Komarnicki, który był długoletnim delegatem polskim do Ligi Naro-

dów, jest szczególnie kwalifikowanym do napisania tej pracy. Jest zarówno ambicją autora jak Instytutu, aby praca ta stała się podstawowym źródłem dla przyszłych badań o polskiej polityce zagranicznej w okresie dwudziestolecia. Praca została przez Instytut zamówiona i zadatkowana a według oświadczeń autora, gotowy rękopis ma być dostarczony jeszcze w roku bieżącym.

Po sprawozdaniu finansowym na wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej p. Wiesława Domaniewskiego udzielono absolutorium ustępującemu zarządowi.

Na rok następny wybrano Radę Instytutu w składzie następującym: Prezes, Franciszek Januszewski, Wiceprezes, Edward Kleszczyński, sekretarz, Jan Kowalski, Członkowie: W. Jędrzejewicz, L. A. Kupferwasser, I. Nurkiewicz, S. Sliwinski, J. F. Walla, K. Wierzynski. Komisja Rewizyjna w składzie Wiesław Domaniewski — przewodniczący, Członkowie J. Kanarek, E. Szczawinska, Zastępca, Z. Spotowski.

Dłuższe przemówienie, poświęcone wskazaniom Marszałka Piłsudskiego sprawie zasad polityki polskiej wygłosił Prezes F. Januszewski. Walne zebranie połączone było z odczytem wiceprezesa Instytutu, Edwarda Kleszczyńskiego pod tytułem "Dlaczego nie doszło do powstania w Krakowie".

ZGON PREZESA INSTYTUTU

Przewodnictwo na walnym zgromadzeniu Instytutu i wygłoszone na nim dłuższe przemówienie było

ostatnim publicznym wystąpieniem Franciszka Januszewskiego. W kilka dni później, dnia 10 czerwca s. p. Franciszek Januszewski zmarł nagle po powrocie do Detroit. Członkowie Instytutu zostali specjalnym komunikatem powiadomieni o tragicznym zgonie świeżo obranego Prezesa. Na pogrzebie reprezentowali Instytut wiceprezes Edward Kleszczyński i dyrektor Damian S. Wandycz, który nad grobem pożegnał zmarłego imieniem Instytutu.

Śmierć ta dotknęła Instytut boleśnie. Ś.p. Franciszek Januszewski miał zamiar stworzenia trwałych podstaw finansowych dla Instytutu i jego prac. Na walnym zgromadzeniu niejako tłumaczył się z tego, że jeszcze nie miał możliwości uczynienia tego ale powziął niezłomne postanowienie zakupienie domu który byłby siedzibą Instytutu i dawałby środki potrzebne dla wykonanie jego zamiaru za życia. Zmarły pamiętał o Instytucie przy sporządzeniu swej ostatniej woli, czyniąc z Instytutu jednego ze swych spadkobierców. Testament przewiduje, że jedna trzecia majątku ś.p. Franciszka Januszewskiego przeznaczonego jako dożywocie dla wdowy po ś.p. zmarłym stanie się w przyszłości własnością Instytutu. Część pamięci zmarłego Prezesa.

KOOPTACJA PANI STEFANJI JANUSZEWSKIEJ DO RADY INSTYTUTU.

W dniu 26 czerwca 1953 r. Rada Instytutu kooptowała jednomyślnie do swego grona p. Stefanję Januszewską, wdowę po zmarłym prezecie Instytutu. Pani Stefanja Janu-

szewska wybór ten przyjęła podkreślając jako swój obowiązek kontynuowanie pracy tak bliskiej sercu swego przedscześnie zgasłego małżonka.

Rada Instytutu przyjęła w poczet członków Instytutu następujące osoby: A. Beck, W. Daniłowski, R. Dreszer, K. Janiszewski, J. Sowiński, W. Walata, J. Wleklinski, J. Wójtowicz.

DARY PIENIĘŻNE DLA INSTYTUTU.

W r. b. z poza członków Instytutu złożyli na cele Instytutu: \$350. od Towarzystwa Marszałka Józefa Piłsudskiego, Grupa 1513, Związku Narodowego Polskiego, Gary, Indiana, za pośrednictwem Józefa Korzeniowskiego. \$300. dolarów wpłynęło z funduszu złożonego do redakcji Dziennika Polskiego w Detroit zamiast kwiatów na grób ś. p. Franciszka Januszewskiego.

DARY DO ZBIORÓW INSTYTUTU.

Zbiory Instytutu powiększają się stale. Z poważniejszych darów wymienić należy: przesłane przez p. Eleanore Paradzińską z Chicago materiały stanowiące resztę archiwów Komitetu Obrony Narodowej, B. Konsul Generalny Dr. Waclaw Gawronski z Toledo, Ohio przesłał szereg kompletów czasopisma "Polityka Narodów", materiały dotyczące stosunku Polonji amerykańskiej do Piłsudskiego, komplet wyścinków z prasy polskiej w Ameryce po zgonie Marszałka. Album karykatur Marszałka przez Z. Czermanckiego i t. d. B. ambasador R. P. w Bukarzeszcie p. Leon Orłowski

przekazał do biblioteki Instytutu szereg cennych książek, broszur i innych wydawnictw.

PŁYTY

Płyty (records) z oryginalnymi przemówieniami Marszałka Piłsudskiego i piosenkami legionowymi zostały wydane przez firmę Dana Records Co., New Rochelle, N. Y., której właścicielem jest p. W. Dana-Daniłowski członek Instytutu. Dochód z tych płyt w całości jest przeznaczony dla Instytutu i można je zakupić w biurze Instytutu lub w sklepach z płytami. Należy się specjalnie podziękować p. Daniłowskiemu za powyższy dar stanowiący nietylko poparcie finansowe, ale tak mile dla serca polskiego usłyszenia oryginalnego głosu Marszałka Piłsudskiego.

KSIĄŻKA

W. POBÓGA-MALINOWSKIEGO

"Najnowsza Historia Polityczna
Polski 1864 — 1945".

Tom I został wydany w Paryżu przez autora. Instytut przyczynił się do wydania tej książki zbierając na nią subskrypcję w U.S.A. i Kanadzie. Książka została przyjęta bardzo przychylnie przez krytykę prasową jak, również przez szerokie koła czytelników. Książka rozrosła się do tak wielkiej objętości, że autor postanowił ją wydać w 2 tomach. Całość dzieła można otrzymać w Instytucie przy subskrypcji za 7.00 dolarów, zaś drugi tom za 2½ dolarów, cena egzemplarza w handlu księgarskim będzie o 40 procent wyższa.

“WYBOR PISM”

Ignacego Matuszewskiego

Książkę Ignacego Matuszewskiego można otrzymać w biurze Instytucie w cenie \$3.00 za egzemplarz. Jest to wybór artykułów i odezwy Ignacego Matuszewskiego drukowanych w prasie amerykańskiej. Kto chce mieć przegląd spraw polskich w okresie wojennym i walki o sprawę Polski przez ugrupowanie niepodległościowe powinien mieć tę książkę jako drogowskaz na przyszłość.

WYDAWNICTWO

“NIEPODLEGŁOŚĆ”,

Tom I, II, III, IV.

Niepodległość czasopismo poświęcone najnowszym dziejom Polski, tomów 4. Jest to wydawnictwo Instytutu Józefa Piłsudskiego w Londynie. Zawiera artykuły najaktualniejszych spraw Polskich z ostatniego okresu wojennego i przedwojennego. Jest do nabycia w biurze Instytutu po cenie \$1.25 za egzemplarz.

